

Chaenomeles (Kdoulovec)

čeleď: Rosaceae

Roste ve východní Asii v podobě opadavého keře. Obvykle dorůstá do výšky 1 - 3m. Větve jsou v mládí zpravidla trnité. Má palisty. Listy jsou vstřícné, vejčité a pilovité až vroubkované. Květy vyrůstají ve skupinách před listy, mají 3 - 4,5cm v průměru a skládají se z 5ti okvětních lístků barvy oranžové nebo červené. Plodem je žlutá až jedlá žlutozelená malvice tvarem podobná jablku.

Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Hojunohomare' - plnokvětý, světle růžové až naoranžovělé květy
- 'Chojibai' - výška do 30cm; trpasličí
- 'Kabachoku' - jasně oranžové květy mírně bělající ke středu, žilnatina má mírně tmavší barvu
- 'Kagayakinomine' - světle růžové květy s bíle žíhanými okraji
- 'Mangekyo' - různé odstíny růžové v jediném široce rozevřeném květu
- 'Sekaiichi' - plnokvětý
- 'Takanenishiki' - narůžovělé květy s nepravidelným tmavě růžovým žíháním
- 'Toyonishiki' - kvete na jedné rostlině čistě bílými nebo čistě červenými nebo kombinovanými květy s jasnou hranicí barev

Vyhovuje mu plné slunce a chudší půda. Je mrazuvzdorný. Při pěstování nepoužíváme řezání větví, uškodí se tím vzhledu.

Množí se semeny nebo řízkami. Rozrůstá se podzemními výběžky, které se mohou použít pro množení.

Chaenomeles cathayensis

synonyma: *C. lagenaria* var. *cathayensis*, *C. lagenaria* var. *wilsonii*, *C. speciosa* var. *cathayensis*, *C. speciosa* var. *wilsonii*, *Cydonia cathayensis*, *Cydonia japonica* var. *cathayensis*

oblasti: Střední Čína

Roste v Číně v podobě řídkého keře. Dorůstá výšky 3 - 4,5m. Větve jsou dlouze trnité. Listy jsou úzké, drobně pilovité a v mládí na spodní straně načervenalé plstnaté. Kvete bílými až narůžovělými květy. Plodem je malvice délky až 16cm. Existuje vnitrodruhový taxon:

- var. *wilsonii*

Chaenomeles japonica (Kdoulovec japonský)

synonyma: *C. maulei*, *Cydonia japonica*, *Pyrus japonica*, *Pyrus maulei*

oblasti: Illinois, Japonsko, Maryland, Montana, Německo, New York, Nové Skotsko, Pennsylvania, Vermont

Roste v Japonsku v podobě keře. Dorůstá výšky 1 - 1,5 (i 2)m, ale více se rozrůstá ještě do šířky. Větve jsou vodorovné, v mládí plstnaté a trnité. Listy jsou široce vejčité, zašpičatělé, drobně vroubkované až hrubě pilovité, lesklé a dlouhé 3 - 5cm. Kvete po 1 - 4ks červenooranžovými květy o průměru 2,5 - 3,5cm. Plodem je žlutá kulovitá aromatická malvice průměru 4 - 5cm. Je vhodný pro bonsajové pěstování. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. alpina - zakrslý habitus; větve poléhavé; květy malé, oranžové; plody menší
- 'Cido' - plody velké
- 'Dwarf Poppy Red' - zakrslý habitus; květy bohaté, červené
- 'Orange Beauty' - květy oranžové
- 'Red Joy'
- 'Sargentii' - květy růžové

Vyhovuje mu plné slunce i polostín a vápenitá půda. Dokážou ale růst víceméně kdekoliv. Odolává i krátkodobému suchu. Pro dobré kvetení potřebuje slunce. Je odolný vůči škůdcům.

Množí se hřížením nebo semeny, které je potřeba nechat projít stratifikací.

Chaenomeles lagenaria

Chaenomeles sinensis (Kdoulovec čínský)

synonyma: Cydonia sinensis, Pseudocydonia sinensis, Pyrus cathayensis, Pyrus chinensis

oblasti: Anhui, Fujian, Guangdong, Guangxi, Guizhou, Hebei, Hubei, Japonsko, Jiangsu, Jiangxi, Shandong, Shanxi, Zhejiang

Roste v Číně v podobě opadavého (i 1/2opadavého) keře až stromu. Dorůstá výšky 5 - 10m. Borka je v plátcích odlupuje. Větve jsou hnědočervené a v mládí plstnaté. Listy jsou střídavé, eliptické, žláznatě pilovité, dlouhé 5 - 10cm a na podzim se barví do červena. Kvete samostatnými růžovočervenými přisedlými květy o průměru 3cm. Plodem je protáhlá žlutá kulovitá sladce aromatická jedlá malvice délky 10 - 15cm.

Vyhovuje mu dobře propustná půda bohatá na živiny a plné slunce.

Chaenomeles speciosa (Kdoulovec ozdobný)

synonyma: Cydonia japonica var. lagenaria, Cydonia lagenaria, Cydonia speciosa

oblasti: Connecticut, Fujian, Gansu, Guangdong, Guizhou, Hubei, Japonsko, Jiangsu, Kentucky, Louisiana, Massachusetts, Missouri, Myanmar (Barma), New York, Ohio, Pennsylvania, Severní Karolína, Shanxi, Sichuan, Tennessee, Virginie, Wisconsin, Xizang (Tibet), Yunnan

Roste v Japonsku a Číně v podobě kulovitého až rozložitého keře. Dorůstá výšky 1,5 - 2 (i 3)m. Větve jsou rozkladité, trnité, v mládí lysé a hnědozelené. Listy jsou střídavé, opadavé, úzce vejčité, špičaté, jemně pilovité a dlouhé 3 - 6cm. Kvete růžovočervenými až červenými květy na loňských větvích po 1 - 4ks. Plodem je eliptická žlutozelená až načervenalá aromatická malvice délky (3 -) 4 - 6 (i 7)cm. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Apple Blossom' - květy bělavé až narůžovělé
- 'Atrococcinea Plena' - květy červené, plnokvěté
- 'Atrosanguinea-' květy červené, plnokvěté
- 'Brilliant' - výška 1,5m; květy růžové
- 'Candida' - květy bílé
- 'Cameo' - květy plnokvěté, růžové
- 'Cardinalis' - květy červené
- 'Contorta' - větve křivé
- 'Crimson and Gold'

- 'Falconnet Charlet' - květy růžové plnokvěté
- 'Geisha Girl' - květy oranžové
- 'Jet Trail' - květy bílé
- 'Kinshiden' - květy žlutozelené, mírně plnokvětý
- 'Knap Hill Radiance' - květy červené
- 'Knap Hill Scarlet'
- 'Moel Rose'
- 'Moerloosei' - květy bílé s růžovými a červenými skvrnami
- 'Nivalis' - květy bílé
- 'Red Ruffles'
- 'Rosa Plena' - vystoupavý; výška 1,5m; květy růžové plnokvěté
- 'Rubra Grandiflora' - květy červené
- 'Simonii' - plazivý; výška 0,5m; květy červené poloplné
- 'Snow' - květy bílé
- 'Toyo-Nishiki' - květy růžové
- 'Umbilicata' - výška 2m; květy růžové květy
- 'Versicolor Lutescens' - květy růžové (i naoranžovělé) poloplné
- 'Yekigoten' - květy bílé poloplné

Vyhovuje mu středně humózní a středně vlhká dobře propustná půda a polostín

Množí se řízkem, roubováním nebo semeny, které musí projít stratifikací.

Chaenomeles thibetica (Kdoulovec tibetský)

oblasti: Xizang (Tibet)

Pochází z Tibetu.

Chaenomeles x californica

Kříženec *Ch. cathayensis* x *Ch. x superba*.

Chaenomeles x clarkiana

Kříženec *Ch. cathayensis* x *Ch. japonica*.

Chaenomeles x superba (Kdoulovec nádherný)

Kříženec *Ch. japonica* a *Ch. speciosa*. Roste v podobě keře. Dorůstá výšky 1,2 - 1,5m. Větve jsou husté, vzpřímené, v mládí zkrácené, trnité, drsně plstnaté. Listy jsou více podobné *Ch. japonica*, jsou užší, ostřeji pilovité. Kvete velkými bílými, růžovými nebo oranžovými až tmavěčervenými květy. Plody mají jablkovitý tvar. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Clementine' - výška 1,5m; květy oranžověčervené
- 'Coral Sea' - výška 1,5m; květy červenorůžové
- 'Crimson and Gold' - výška 75cm; květy tmavěčervené květy
- 'Early Orange' - květy oranžové, plné
- 'Elly Mossel'

- 'Ernst Finken' - výška 2m; květy červené květy
- 'Fascination' - výška 1m, větší šířka
- 'Fire Dance' - výška 1,25m; květy tmavěčervené květy
- 'Jet Trail' - výška 1m; květy bílé
- 'Knap Hill Scarlet' - květy oranžové až červené
- 'Mandarin' - květy oranžové
- 'Nicoline' - mírně poléhavý habitus; výška 1m; květy červené
- 'Orange Storm' - květy oranžové
- 'Pink Lady' - květy růžové
- 'Pink Trail'
- 'Red Chief' - květy červené, plné
- 'Rosea'
- 'Rowallane' - květy červené
- 'Scarlet Storm' - květy červené, plné
- 'Sunset' - květy oranžové, plné
- 'Vermilion' - výška 1m; květy oranžové
- 'Vesuvius' - výška 1,5m; květy sytě červené

Roste téměř ve všech půdách. Nemá rád pouze silně vápenitou, lepší je mírně vlhká. Je mrazuvzdorný min. do -29°C.

Chaenomeles x vilmoriniana

Kříženec *Ch. cathayensis* x *Ch. speciosa*.

Další informace:

<http://botanika.wendys.cz/kytky/K505.php>

<http://www.botany.cz/cs/chaenomeles-speciosa/>

<http://www.dreviny-okrasne.cz/listnace/kdoulovec/chaenomeles-japonica>

<http://www.garten.cz/e/cz/204-kdoulovec-lahvicovity-chaenomeles-speciosa>

<https://www.rostliny.net/>